

Pätevyyden vahvistaminen ja koulutusvaatimukset

Kuntoutuspsykoterapiaa voi antaa henkilö, joka on suorittanut yliopiston tai yliopiston yhdessä muun koulutusorganisaation kanssa järjestämän psykoterapeuttikoulutuksen ja jolle Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto, Valvira on antanut oikeuden käyttää psykoterapeutin ammattinimikettä. Ennen 31.12.2011 alkaneen koulutuksen tulee olla Valviran hyväksymä psykoterapeuttikoulutus.

Terapeutilla on oltava työnohjaus järjestettynä, siinä vaiheessa, kun hän hakee Kelan kuntoutuspsykoterapian palveluntuottajaksi. Työnohjauksen tulee jatkua niin kauan, kun terapeutti toimii Kelan kuntoutuspsykoterapian toteuttajana.

Koulutusvaatimukset

Terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun asetuksen ([564/1994](#)) asetusmuutoksen ([1120/2010](#)) mukaan psykoterapeuttina toimiminen edellyttää 31.12.2011 alkaen vähintään 60 opintopisteen laajuisia opintoja ja osaamisen osoitusta näytöllä.

Terapeutilla tulee olla vähintään edellä mainitun asetuksen mukainen koulutus siihen terapiaan, jota hän Kelan asiakkaille antaa. Musiikkiterapeuttien koulutusvaatimukset on erikseen selvitetty jäljempänä.

Ulkomailla suorittajien tai yhteistyössä ulkomaisen yliopiston kanssa suorittajien psykoterapiakoulutusten osalta tulee koulutus hyväksyttäväksi Valvirassa ennen Kelan pätevyyden vahvistuksen hakemista.

Toisen terapialajin hyväksyminen ja siirtymäaika

- Ennen asetusmuutosta 31.12.2011 alkaneet kotimaiset koulutukset hyväksytään edelleen Kelassa aiemman käytännön mukaan (vähintään ET-tason tai 60 op. terapiakoulutus).
- Asetusmuutoksen 1.1.2012 jälkeen alkaneet kotimaiset koulutukset hyväksytään Kelassa **siirtymäajalla**.

Siirtymäaika

- Pätevyys toiseen terapialajiin voidaan edelleen Kelassa vahvistaa aiemman käytännön mukaan sellaisen koulutuksen (vähintään ET-tason tai 60 op.) perusteella, joka on alkanut asetusmuutoksen 1.1.2012 jälkeen mutta ennen 31.5.2019.
- Siirtymäajan päätyttyä, 31.5.2019 jälkeen alkaneiden koulutusten osalta on Valvirasta haettava merkintä uuteen koulutukseen liittyen ennen kuin pätevyyden vahvistamista haetaan Kelasta. Näin siitä huolimatta, että kyseessä olisi toisen terapiamuodon koulutus ja terapeutilla olisi jo ennestään Valviran hyväksymä psykoterapeutin ammattinimikkeen käyttöoikeus.

Toisen terapiasuuntauksen merkitseminen

Toisen terapiasuuntauksen lisääminen terapeutin tietoihin edellyttää vähintään 30 op. koulutusta kyseiseen terapiasuuntaukseen. Uudella suuntauksella ei ole vaikutusta terapeutille vahvistettuihin terapialajeihin.

Työnohjausvaatimukset

Työnohjaajan allekirjoittamasta selvityksestä tulee ilmetä; työnohjattavan nimi, käyntitiheys, milloin työnohjaus on alkanut ja miten se jatkuu. Työnohjauksen tarve vaihtelee toteutuen käytännössä yleensä kerran 1–2 kuukauden aikana.

Psykoterapian työnohjaajana voi toimia vähintään erityistason koulutuksen suorittanut psykoterapeutti, jolla on riittävä kokemus terapiatyöstä ja työnohjauksesta. Hyvä olisi, jos työnohjaajalla on lisäksi suoritettuna työnohjauskoulutus, tämä ei kuitenkaan ole ollut edellytys. Yleensä työnohjaajalla on käytännössä saman terapialajin eli yksilö-, ryhmä – tai perheterapian koulutus. Lähtökohtaisesti työnohjaajan teoreettinen viitekehys tulee olla sama kuin työnohjattavalla. Jos viitekehys ei ole sama, tulisi asiasta olla lyhyt perustelu työnohjaajan allekirjoittamassa selvityksessä (esimerkiksi käytännön mahdollisuudet järjestää työnohjausta).

Paripsykoterapia

Paripsykoterapiaa voi antaa terapeutti, jolla on oikeus käyttää psykoterapeutin nimikesuojattua ammattinimikettä ja jolla on

- vähintään erityistason (ET) tai 60 op. paripsykoterapiakoulutus tai
- vähintään erityistason (ET) perheterapiakoulutus ja sen lisäksi täydennys-/lisäkoulutuksena erillinen 1–2 vuoden pariterapiakoulutus (30 op).

Koulutuksen jälkeen terapeutilla tulee olla työnohjaus, kuten edellä on selvitetty.

Musiikkiterapia

Musiikkiterapeutin koulutukseksi hyväksytään loppuun suoritettu

- Sibelius-Akatemian Helsingin, Kuopion tai Seinäjoen koulutuskeskuksen koulutus
- Jyväskylän yliopiston musiikkiterapian maisterikoulutusohjelma
- Eino Roihan Instituutissa musiikkiterapeutin koulutus
- Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun sosiaalialan yksikön musiikkiterapiakoulutus
- Pirkanmaan va. ammattikorkeakouluun kuuluvassa Tampereen sosiaalialan oppilaitoksen sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto, kuntoutusalan koulutusohjelma / musiikkiterapian suuntautumisvaihtoehto
- Turun ammattikorkeakoulun Taideakatemian musiikkiterapiakoulutus.

Osa musiikkiterapeuteista voi saada psykoterapeutin nimikesuojatun ammattinimikkeen käyttöoikeuden, mutta se ei ole koulutusvaatimuksena. Koulutuksen jälkeen terapeutilla tulee olla työnohjausta, kuten edellä on selvitetty.

Sovellettavat lainkohdat

[\(Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä 559/1994\)](#)

[\(Asetus terveydenhuollon ammattihenkilöistä 564/1994\)](#)

[\(Asetus terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun asetuksen muuttamisesta 1120/2010\)](#)

[\(Asetus kuntoutuspsykoterapian korvaustasosta 1258/2010\)](#)

Muut edellytykset

Kelan kuntoutuspsykoterapiaa antavan terapeutin tulee olla itse työkykyinen. Jos terapeutti tulee osittain tai kokonaan työkyvyttömäksi ammattiinsa käynnissä olevan terapian aikana, hänen mahdollisuutensa toimia Kelan tuella järjestettävän kuntoutuspsykoterapian antajana harkitaan tapauskohtaisesti erikseen. Tällöin otetaan huomioon tehtävien ratkaisujen merkitys kuntoutuvan asiakkaan kannalta. Silloin kun terapeutti on psykiatrisen sairauden vuoksi työkyvytön hän ei voi toimia Kelan tuella järjestettävän kuntoutuspsykoterapian antajana.